

N:o 26.

Ank. till Riksd. kansli den 5 maj 1908, kl. 3 e. m.

Betänkande, angående vissa ändringar i gällande tulltaxa och tulltaxeunderrättelser.

(1:a A.)

I en till bevillningsutskottet hänvisad proposition, n:o 153, har Kungl. Maj:t, under återopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 3 nästlidne april, föreslagit Riksdagen att besluta,

dels att rubriken n:o 505 i nu gällande tulltaxa skall, med en därtill fogad anmärkning, erhålla följande lydelse:

Ostron, kärleus vikt inberäknad 1 kilogram 15 öre.

Anm. Ostronyngel och ungostron, som i minsta diameter eller bredd icke hålla 6 cm., må tullfritt införas, därest vid införseln företes af vederbörande fiskeriintendent utfärdadt intyg därom, att desamma äro afsedda att användas uteslutande för odlingsändamål.

dels att tulltaxans rubriker n:o 330 och 496 skola, den förstnämnda med en därtill fogad anmärkning, erhålla följande förändrade lydelse:

330. *Kreatursfoder*, ej specificeradt, såsom draf och drank, glutenfoder, majsakmjöl och majsgröddmjöl, äfven med inblandning af animaliska ämnen fritt

Anm. Till denna rubrik hänföras mjölformiga produkter af majs, för så vidt de hålla minst 20 procent protein.

Bih. till Riksd. Prot. 1908. 5 Saml. 1 Afd. 25 Häft. (N:o 26.)

496. *Oljekakor*, äfvensom kakor, hopprässade af sammalet
majsmjöl..... fria.

dels, att till tulltaxerubriken n:o 292: *Kli*, alla slag fritt,
skall fogas en så lydande anmärkning:

Anm. Då utseendet af en kliartad vara af hvete eller råg icke gifver tillräcklig ledning för afgörande, huruvida densamma bör hänföras till kli eller till mjöl af spannmål, skall varans askhalt utrönas. Visar sig därvid, att askan af varans torrs substans utgör minst 4,1 procent af torrs substansens vikt, skall varan förtullas som kli, i annat fall som mjöl.

dels slutligen, att den i § 9 mom. 1 af gällande tulltaxeunder-
rättelser förekommande bestämmelsen angående restitution i visst fall
af tullmedlen för choklad, som ur riket utföres, skall ur momentet utgå.

Till stöd för ifrågavarande förslag har, enligt ofvan omförmälda
statsrådsprotokoll chefen för finansdepartementet anført följande:

Tullfrihet för
ostronyngel
och ungostron
i vissa fall.

»I en till Eders Kungl. Maj:t ställd skrift af den 9 oktober 1907
har Svenska hydrografisk-biologiska kommissionen gjort underdånig
framställning om vidtagande af sådan ändring i nu gällande tulltaxa, att
ostronyngel och ungostron af viss storlek måtte få tullfritt i riket
införas.

Till stöd härför har kommissionen — med förmälan att den
under nära sju års tid varit sysselsatt med utredning af villkoren för
ostronens lif och fortplantning vid Sveriges västkust — vidare anført
hufvudsakligen följande.

Resultatet af nämnda utredning hade så till vida varit synner-
ligen gynnsamt, att däraf framgått, att en lönande ostronodling,
grundad på uppfödning af från Holland importerade ostronyngel, syntes
kunna utveckla sig i vissa fjordar och vikar af Bohuslän. Om sålunda
utsikt funnes för uppkomsten af en ostronodling i vår västra skärgård,
som kunde komma att tillfredsställa landets behof, vore därvidlag dock
att märka, hurusom naturförhållandena i vårt land icke medgäfvde, att
ostronodlingen grundades på fortplantningen af det i våra fjordar nu
levande, ytterst reducerade ostronbeståndet, utan måste ostronodlingen
grundas på import och uppfödning af importeradt ostronyngel.

Ett oundgängligt villkor för att en lönande ostronodling skulle
komma till stånd i Sverige vore därför, att råmaterialet, d. v. s. ynglet,
kunde anskaffas så billigt som möjligt och att sålunda inköpspriset å
det utomlands inköpta ynglet icke ytterligare fördyrades genom er-
läggande af tullafgifter vid dess införsel till Sverige.

På grund af hvad sålunda anförts och då anledning icke syntes förefinnas att hindra införseln af ostronyngel och ungostron genom att belägga dem med tull, förutsatt att de icke vore af den storlek, att de enligt gällande föreskrifter kunde göras till föremål för försäljning. hemställde kommissionen, att Eders Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att besluta sådan ändring i gällande tulltaxa, att ostronyngel och ungostron, som ej uppnått den storlek, att de finge försälas inom riket, måtte få tullfritt i riket införas.

Öfver ifrågavarande framställning har Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Göteborgs och Bohuslän afgifvit infordradt underdånigt utlåtande och därvid, med öfverlämnande af infordradt yttrande från tillförordnade fiskeriintendenten i västra distriktet, i likhet med denne, tillstyrkt bifall till framställningen.

Därefter har, på grund af nådig remiss, landtbruksstyrelsen inkommit med yttrande i ärendet.

Under erinran därvid till en början, hurusom enligt 6 § af förnyade nådiga fiskeristadgan den 17 oktober 1900 ostron, som i minsta diameter eller bredd icke hölle 6 centimeter, icke finge fångas, samt att enligt 14 § i samma stadga, jämförd med 25 §, förbud mot fångande af ostron å viss tid eller under viss minimistorlek gällde jämväl såsom förbud att inom område, som med förbudet afsåges, till salu hålla eller utbjuda, sälja, köpa eller från ort till annan forsla sådan vara, såframt det ej kunde visas, att den blifvit på lofligt sätt förvärfvad, äfvensom att jämlikt sistberörda §§ dylik åtgärd icke finge vidtagas med ostron, som man visste vara inom förbjudet område fångade. framhåller landtbruksstyrelsen vidare, hurusom det förefölle tydligt, att ostronyngel och ungostron, som från utlandet infördes till riket i ändamål att här utsättas för tillväxt, innan de försåldes, måste anses vara på lofligt sätt förvärfvade och kunna, oberoende af den i 6 § omförmälda storlek, vara tillåtna att föras i handeln.

I likhet med kommissionen — yttrar landtbruksstyrelsen vidare — ansåge styrelsen, som delade kommissionens uppfattning om nyttan af tullfrihet i förevarande fall, att densamma borde inskränkas till att gälla allenast ostronyngel eller ungostron, som importerades för odlingsändamål eller för utsättande vid rikets västkust. Någon svårighet syntes icke förefinnas för kontroll därå, att ungostron eller ostronynglet vore afsedda att användas för nyssnämnda ändamål, enär under för handen varande förhållanden och åtminstone inom en ganska lång framtid en dylik tullfrihet ej oftare komme att sättas i fråga, än att vederbörande fiskeriintendent kunde, där så erfordrades, lämna impor-

tören intyg därom, att de för införsel afsedda ostronen eller ostronynglet skulle användas i odlingsändamål. Ej heller syntes någon olägenhet kunna uppstå af den ifrågasatta tullfriheten, då ostronyngel och ungostron af så obetydlig storlek, att de ekonomiskt sedt medgifve möjlighet till odling, icke kunde med fördel bringas i handeln i syfte att kunna försäljas såsom ätbar vara.

Landtbruksstyrelsen ansåge sig sålunda böra hemställa, att åtgärder måtte vidtagas för beredande af tullfrihet för ostronyngel och ungostron, som i minsta diameter eller bredd icke hölle sex centimeter, under villkor att för tullmyndigheten i den ort, där införseln ägde rum, företeddes intyg från vederbörande fiskeriintendent, att ostronen vore afsedda att användas uteslutande för odlingsändamål.

Generaltullstyrelsen, som på grund af nådig befallning afgifvit yttrande i ärendet, har förklarar sig för sin del icke hafva något att erinra mot bifall till den ifrågasatta tullfriheten i visst fall för ostronyngel och ungostron; och har styrelsen förmått sig anse den därpå betingade ändringen i gällande tulltaxa lämpligen kunna ske på sådant sätt, att under tulltaxerubriken 505 »ostron» införes en anmärkning, innefattande medgifvande om tullfrihet för införsel af ostronyngel och ungostron af förut angifven storlek och under det af landtbruksstyrelsen angifna villkor.

Departements-
chefen.

På sätt hydrografisk-biologiska kommissionen framhållit, torde en lönande ostronindustri i vårt land, med hänsyn till våra naturförhållanden, icke kunna grundas på fortplantningen af det vid rikets kuster befintliga ytterst obetydliga ostronbeståndet, utan synes framgången af en sådan industri blifva beroende därpå, att ostronyngel och ungostron i odlingsändamål kunna från utlandet importeras för minsta möjliga kostnad.

Den enligt nu gällande tulltaxa för införsel af ostron bestämda tullafgiften — 15 öre för kilogram — kan visserligen synas jämförelsevis obetydlig, men gifvet är, att vid import af större kvantiteter, tullafgiften kan varda tämligen betungande, i all synnerhet för en industri, hvilken, såsom den nu förevarande, ännu befinner sig i utvecklingens stadium.

Den gjorda framställningen synes mig därför vara förtjänt af bifall; dock anser jag, i likhet med landtbruksstyrelsen och generaltullstyrelsen, att för åtnjutande af den ifrågasatta tullfriheten bör stadgas det villkor, att importören skall styrka, att de införda ostronynglen

och ungostronen införts uteslutande för odlingsändamål, hvilket lämpligen torde kunna ske genom intyg från vederbörande fiskeriintendent.

Mot generaltullstyrelsens förslag, att den af den ifrågasatta tullfriheten betingade ändringen i tulltaxan intages i en anmärkning under rubriken 505 har jag intet att erinra.

Vid pröfning af åtskilliga af Kungl. Maj:t under de senare åren afgjorda tvister rörande tullbehandling af vissa slag af förmalningsprodukter af majs, hvilka under namn af glutenfoder eller andra växlande benämningar numera i ganska stor utsträckning äro föremål för införsel i Sverige, har framgått, att såväl hos vederbörande tullmyndigheter som hos för frågans afgörande särskildt tillkallade sakkunnige uppstått tvekan och stundom meningsskiljaktighet rörande omförmälda förmalningsprodukters rätta attestering.

Tullbehandling af vissa förmalningsprodukter af majs m. m.

Desamma hafva nämligen, efter af de sakkunnige verkställd kemisk eller mikroskopisk undersökning, än ansetts hänförliga till tulltaxerubriken n:o 330 »kreatursfoder, ej specificerad», hvilken vara åtnjuter tullfrihet, och än ansetts böra komma under rubriken n:o 600 »Spannmål: malen: mjöl och gryn, alla slag» med en tullsats af 6 kronor 50 öre per 100 kilogram; och har därvid i vissa fall framhållits, att till grund för bedömande af frågan om ifrågavarande förmalningsprodukters rätta attestering borde läggas den större eller mindre grad protein, desamma vid undersökning befunnits innehålla, medan åter i andra fall den uppfattningen gjorts gällande, att varans stärkelsehalt borde vara afgörande.

Med anledning af den vacklande praxis, som sålunda i förenämnda hänseende syntes vara rådande, och då, med hänsyn särskildt till den betydelse, ifrågavarande förmalningsprodukter, hvilka utgjorde ett viktigt fodermedel för kreatur, ägde för jordbruket, det syntes vara i hög grad önskvärdt, att, så vidt möjligt, större enhetlighet och stadga kunde ernås i fråga om tullbehandling af samma produkter och visshet vinnas, hvilka slag däraf i sådant hänseende rätteligen borde hänföras till »kreatursfoder, ej specificerad», anmodade jag i skrifvelse den 25 oktober 1906 landtbruksakademiens förvaltningskommitté att verkställa utredning, huruvida icke några allmängiltiga kännetecken skulle kunna utfinnas, med ledning af hvilka den rätta attesteringen af ifrågavarande förmalningsprodukter af majs kunde utan tidsutdräkt och åtminstone i regel utan användning af kemisk undersökning åstadkommas.

Efter det nämnda kommitté verkställt den sålunda anbefallda

utredningen, afgaf densamma den 15 februari 1907 utlåtande i ärendet af i hufvudsak följande innehåll.

Vid afgörande af frågor, huru varor af ifrågavarande slag skulle attesteras för tullbehandling, syntes som grundprincip böra fasthållas, att som *spannmål, malen: mjöl*, borde räknas endast sådana varor, som framställts genom malning af sädeskärnan med eller utan aflägsnande af skaldelar (kli), som *kli* dessa skaldelar med därvid vidhängande yttre delar af fröets kärna, som *olja* i kakor prässade återstoder efter oljas utvinnaende ur frön, hvilken växtart dessa än tillhörde, samt som *kreatursfoder, ej specificerad*, alla till kreatursfoder afsedda varor, hvilka icke kunde hänföras under någon af de nyss nämnda eller eljest i tulltaxan förekommande varurubriker.

Då af en varas yttre utseende tydligt framginge, att den tillhörde ett visst slag af de sålunda angifna särskilda slagen af fodermedel, borde den hänföras till detta slag, äfven om dess sammansättning vore sådan, att den skulle kunna användas till annat än kreatursfoder. Enligt denna grundsats borde aldrig en majsolja kaka kunna räknas som mjöl, äfven om den innehölle så mycket stärkelse, att den skulle kunna användas till råmaterial vid bränvinsbränning, ty trots sin högre eller lägre stärkelsehalt vore en för oljas utvinnaende prässad kaka en oljekaka och borde som sådan attesteras.

Något annat blefve däremot förhållandet, om prässåterstoden hade mjölform, såsom i handeln förekommande majs-kakmjöl och majs-groddmjöl (germ oil meal, corn germ meal). Dessa varor kunde svårigen med säkerhet skiljas från majs-mjöl och borde därför icke förklaras tullfria, såvida ej genom kemisk undersökning kunde visas, att de icke vore majs-mjöl i detta ords förut angifna mening. Detta vore emellertid möjligt i afseende på mjöl af majs-groddkakor, enär dessas proteinhalt uppginge till 16—20 procent, under det att proteinhalten i verkligt majs-mjöl aldrig nådde 14 procent och vanligen hölle sig mellan 7 och 9 procent. Det funnes emellertid äfven majs-kakor med blott 10—12 procent protein, och detta material syntes i mjölform icke kunna skiljas från verkligt majs-mjöl.

Äfven borde varor, som tydligen vore majs-kli, tullbehandlas som kli, trots att de ofta i stärkelsehalt närmade sig mjöl, och öfverhufvud taget syntes stärkelsehalten icke böra, åtminstone ensam, läggas till grund för varans attestering som mjöl, enär ett sådant förfaringssätt skulle medföra, att sådana varor, särskildt kli, som enligt tulltaxan skulle vara tullfria, komme att med tull beläggas.

Majsmäsk (Schlempe), som utgjordes af en grof, till följd af torkning vid högre värmegrad mörkbrun blandning af majs- och kornrester med lukt af rostadt malt, kunde icke förblandas med mjöl och borde utan tvekan attesteras som kreatursfoder, ej specificeradt.

Äfven verkligt glutenfoder (maizenafoder), ett affall från stärkelse- och glukosberedning, skilde sig genom sin yttre beskaffenhet så från majsmjöl, att det i regel borde utan någon ingående undersökning kunna skiljas från majsmjöl. Af glutenfoder finnes två hufvudslag, amerikanskt och engelskt, hvilka, ehuru olika till färg och lukt, dock båda hade en kliliknande struktur, i det att de till större delen bestode af tunna flagor med inblandade finare partiklar, hufvudsakligen cellväggsrester. Med tillgång till mönsterprof borde dessa varors säkra igenkännande icke vara svårt. Skulle emellertid tvekan förefinnas, borde en kemisk analys kunna gifva säkert utslag. Verkligt glutenfoder hade nämligen en hög proteinhalt, vanligen växlande mellan 22 och 25 procent, under det att, såsom redan nämnts, majsmjöl aldrig brukade hålla mer än inemot 14 procent och vanligen hölle endast 7—9 procent protein. Däremot kunde icke stärkelsehalten användas som säkert igenkänningstecken på glutenfoder.

Vid stärkelse- och glukosberedning af majs erhöles, om skaldelarna icke medtoges, en vara, som komme i handeln under namn af glutennjöl. Äfven denna vara borde kunna igenkännas efter jämförelse med mönsterprof. I tveksamma fall kunde den identifieras genom kemisk undersökning, enär dess proteinhalt uppginge till 32—38 procent.

Under namn af diamond feed, hominy feed eller star feed utfördes från Amerika och England varor, som vore affall från beredning af fint majsmjöl (hominy meal) och bestode af majs kärnans yttre, spröda, starkt färgade del. Detta vore således en förmalningsprodukt af majs kärna, om än af blott en del af densamma, och borde redan af detta skäl, enligt den förut angifna begränsningen af begreppet mjöl, räknas som sådant. För öfrigt kunde fodervaror af denna art hvarken på grund af sitt utseende eller genom kemisk undersökning skiljas från sammalet majsmjöl.

Om, såsom kommittén ansåge vara det rätta, sådana majsvaror, som icke genom yttre kännetecken säkert kunde skiljas från majsmjöl, icke borde attesteras som tullfria, förr än genom kemisk undersökning visats, att de hade annan sammansättning än majsmjöl kunde hafva, skulle antagligen införsel af dylika varor alldeles upphöra, emedan vederbörande importörer icke skulle finna skäl att vidkännas

den kostnad, som fördröjd tullbehandling medförde, jämte risken att få varan belagd med tull. Detta skulle dock ej medföra någon olägenhet för jordbruket, utan snarare tvärtom. Så länge nämligen majs och däraf beredda mjölvaror vore belagda med införseltull, som hindrade deras import för utfodringsändamål, låge det nära till hands, att jordbrukarna i införda fodervaror af majs sökte icke kolhydratiska fodermedel, tjänliga att ersätta sädesfoder, utan hufvudsakligen proteinrika varor, afsedda att höja foderrationens ägghvitehalt, och under sådana förhållanden vore det lätt förklarligt, att mjölformiga, proteinfattigare varor, sådana som majskakmjöl och hominy feed vid försäljning ofta ginge under det proteinrika och värdefullare glutenfodrets namn. Från denna synpunkt sedt, vore det alls ej olämpligt, om den lägsta gränsen för den proteinhalt, som skulle afgöra, om en mjölformig majsvara säkert vore annat än majsmjöl och således tullfri, sattes så högt som 20 procent.

På grund af hvad förvaltningskommittén sålunda anfört, gjorde kommittén — med öfverlämnande af åtskilliga prof å skilda slag af varor, hvarom fråga vore — slutligen det uttalande, att hvarje af majs beredd vara, som genom sin yttre beskaffenhet och, om så behöfdes, efter jämförelse med mönsterprof säkert kunde igenkännas vara annat än majsmjöl, borde utan vidare atteras som tullfri; att sådana mjöliknande varor, som icke på grund af sina yttre egenskaper säkert kunde skiljas från mjöl, borde atteras som tullfria, endast om deras sammansättning genom kemisk analys visades vara afgjort afvikande från majsmjöls sammansättning; samt att dylik mjölformig vara för att förklaras tullfri borde hålla minst 20 procent protein.

Härefter har generaltullstyrelsen afgifvit infordradt underdånigt utlåtande i ämnet, därvid styrelsen, med öfverlämnande af yttranden från packhusinspektionen i Stockholm samt från tulldirektören och packhusinspektionen i Göteborg, förklarar sig icke hafva annat att erinra mot de af landtbruksakademiens förvaltningskommitté afgifna grunder för tullbehandlingen af olika slag af fodervaror, än att, såsom äfven packhusinspektionen i Göteborg framhållit, det kunde synas tvifvelaktigt, huruvida majskakor, bestående af sammanprässadt sammalet majsmjöl, borde endast på grund däraf, att de till utseendet liknade oljekakor, tullfritt införas. Om, såsom det ville synas, ett af sistnämnda tullförvaltning jämte dess nyssberörda yttrande insändt prof å kakor icke utgjorde en prässåterstod efter oljas utvinnande, utan bestode af sammanprässadt sammalet majsmöl, syntes sålunda icke ens

i fråga om kakor kemisk undersökning under alla omständigheter kunna undvikas.

Slutligen har, på grund af nådig befallning, den af Kungl. Maj:t den 22 juni 1906 tillsatta kommitté för revision af gällande tulltaxa den 5 sistlidne december afgifvit underdånigt utlåtande i ärendet; och har kommittén därvid anfört hufvudsakligen följande.

Hvad till en början beträffade de af generaltullstyrelsen omförmälda majsmjölkakorna, skulle de med tillämpning af landtbruksakademien förvaltningskommittés förslag angående varans yttre beskaffenhet såsom bestämmande för tullbehandlingen väl icke kunna undgå att hänföras till oljekakor. Men, på sätt af generaltullstyrelsen framhållits, syntes det vara tvifvelaktigt, om en dylik tullbehandling stode i full öfverensstämmelse med tulltaxans föreskrifter. Å andra sidan vore dock uppenbart, att likställighet i tullbehandlingshänseende mellan foderkakor af ifrågavarande slag och vanliga oljekakor skulle i hög grad förenkla tullbehandlingen, då i ty fall kemisk undersökning af införda kakformiga foderyror icke behöfde ifrågakomma. Efter hvad kommittén af sakkunniga personer inhämtat, kunde det icke heller antagas, att tullfrihet för sådana kakor som de af generaltullstyrelsen omförmälda, af packhusinspektören i Göteborg öfverlämnade — hvilka vid undersökning funnits bestå af hopprässadt sammalet majsmjöl — skulle, under förutsättning att gällande lagstiftning kompletterades i afseende å användningen af majs till stärkelseberedning, kunna lända till men för något af de intressen, med hänsyn till hvilka de tullpliktiga majsprodukterna vore belagda med tull. Enligt de sakkunniges mening vore nämligen ingen anledning att befara, det sådana kakor blefve använda till beredning af människoföda. Vidare innefattade nu gällande bestämmelse om särskildt afgift för tillverkning af brännvin vid bränneri under tid, då majs där användes för brännvinstillverkning, betryggande skydd mot att majsmjölkakor till förfång för den inhemska landtbruksnäringen blefve använda vid brännvinsbränning.

Med hänsyn härtill och i betraktande af oljekakornas betydelse såsom fodermedel och angelägenheten af att detta fodermedel kunde utan besvärande tullbehandlingsformaliteter få tullfritt införas, syntes det kommittén lämpligt, att majsmjölkakor i tullbehandlingshänseende likställdes med oljekakor, hvarom uttrycklig föreskrift syntes böra inrymmas i taxan.

I fråga därefter om det af landtbruksakademien förvaltningskommitté gjorda uttalandet ansåge sig kommittén kunna i öfrigt till

alla delar instämma i detsamma. För ernående af syftet med berörda uttalande syntes emellertid en förändrad affattning af tulltaxerubriken »kreatursfoder, ej specificerad» finnas påkallad. I anslutning till omförmälda uttalande ansåge kommittén i rubriken böra upptagas, jämte andra lämpliga exempel på dit hänförligt kreatursfoder, äfven de förut angifna majsprodukter, som borde åtnjuta tullfrihet, förutom majs mjölkakorna, hvarjämte, i öfverensstämmelse med tullbehandlingspraxis, borde angifvas, att tillblandning af animaliska ämnen icke hindrade varans hänförlighet till denna rubrik. Slutligen syntes i en till rubriken fogad anmärkning böra intagas stadgande om gränsen mellan majs mjöl och mjölformiga produkter af majs, hänförliga till kreatursfoder.

På grund af hvad sålunda anförts hemställde kommittén, dels — under förutsättning att den af Riksdagen begärda utredning rörande skatt å fin stärkelse, tillverkad af majs, utmynnade i åtgärder, som betryggade afsättningen af den inhemska potatisen till stärkelsefabrikerna mot menlig konkurrens af sådana majsprodukter som de ifrågavarande majs mjölkakorna — att åt tulltaxans rubrik för oljekakor måtte gifvas följande förändrade lydelse:

Oljekakor; äfvensom kakor, hopprässade af sammalet majs-
mjöl fria;

dels ock att samma taxas rubrik för ej specificerad kreatursfoder måtte med en därtill fogad anmärkning erhålla följande lydelse:

Kreatursfoder, ej specificerad, såsom draf och drank,
glutenfoder, majs kakmjöl och majs groddmjöl, äfven med
inblandning af animaliska ämnen fritt.

Anm. Till denna rubrik hänföras mjölformiga produkter af majs, för såvidt de hålla minst 20 procent protein.

Då äfven frågan om fodervarors hänförlighet under tulltaxerubriken »kli» — fortsätter kommittén — blifvit i det föreliggande ärendet berörd, hade kommittén trott sig icke böra underlåta att i detta sammanhang fästa uppmärksamheten därå, att äfven sistnämnda rubrik syntes tarfva ett tillägg, som, ehuru icke afseende majs kli, dock måhända lämpligen kunde åvägbringas i samband med de förordade ändringarna i tulltaxans bestämmelser om fodervaror.

Förhållandet vore nämligen det, att vid förtullning af s. k. klimjöl, hade det, hvad beträffade hvete- och rågprodukter, visat sig vara synnerligen svårt att afgöra, om varan borde betraktas som kli eller hänföras till mjöl, hvilket förhållande ledt till stor osäkerhet och

ojämnhet vid tullbehandlingen af kliartade varor. I tvistiga fall syntes man hittills för frågans afgörande hafva gått så till väga, att klimjålet utklappats till en jämn yta och till färgen jämförts med på samma sätt behandladt sammalet mjöl. Endast om det därvid visat sig, att klimjålet varit mörkare än det sammalda mjölet, hade varan förtullats som kli. Men denna metod vore ingalunda tillförlitlig, synnerligast i fråga om hvetekli, då på grund af växlande färg hos olika hveteslag det finnes klimjöl af hvete, som företedde lika ljus färg som sammalet mjöl af mörkare slag. Och något annat sätt att utan kemisk undersökning skilja mellan klimjöl och sammalet mjöl syntes, såvidt kommittén kunnat utröna, icke finnas.

Däremot kunde de olika varuslagen bestämdt åtskiljas på grund af deras olika askhalt. Af en i frågan gjord sakkunnig utredning hade kommittén inhämtat, att askan af torrsubstansen — vid + 100° Celsius torkad vara — hos sammalet hvetemjöl utgjorde lägst 1.1 och högst 3,2 procent af substansens vikt, och att motsvarande siffror för sammalet rågmjöl utgjorde respektive 1.5 och 2.7 procent med ett medeltal, som för hvardera mjöslagets askhalt ställde sig lika eller till 2,1 procent, samt att askhalten hos hvetekli växlande mellan 5.1 och 6.4 procent med ett medeltal af 5.7 procent och hos rågkli i medeltal uppginge till 5.1 procent. Häraf framginge, att mellan askhalten hos sammalet mjöl och kli finnes en väsentlig skilnad, och syntes denna kunna i vår tullagstiftning, i likhet med hvad fallet vore i Tyskland, läggas till grund för särskiljande i tvistiga fall af kli och mjöl af hvete eller råg. Från sakkunnigt håll hade föreslagits, att, likaledes i öfverensstämmelse med motsvarande tyska stadgande, gränsen skulle sättas så, att klimjöl af hvete eller råg, skulle, då dess askhalt utgjorde minst 4.1 procent af vikten af varans torrsubstans, hänföras till kli, under det att klimjöl med lägre askhalt skulle förtullas som mjöl.

Detta förslag hade kommittén funnit beaktansvärdt. Visserligen kunde, såsom af de anförda procenttalen framginge, med det ifrågasatta gränstalet inträffa, att såsom kli komme att importeras äfven vara, som innehölle någon kvantitet mjöl och därför möjligen kunde blifva föremål för förnyad behandling i kvarn i afsikt att uttaga i kliet ännu fastsittande mjöl eller kärna. Men faran härför syntes dock vara ganska ringa, ty en askhalt af 4,1 procent medgäfve ej någon mera nämnvärd halt af mjöl, och sannolikt kunde icke befrielse från tullafgiften för dylikt klimjöl vara tillräcklig ersättning för det arbete, som fordrades för att ur kliet uttaga den sista återstoden af mjöl eller kärna. Dessutom borde man taga hänsyn till det förhållandet, att kli,

som blifvit alltför väl rensadt från kärna, hade mindre fodervärde, hvarför man i jordbrukets intresse ej syntes böra omöjliggöra importen af värdefullare kli.

Då sålunda kommittén, som ansåge en föreskrift om, huru kli och sammalet mjöl af hvete eller råg i tvifvelaktiga fall skulle åtskiljas, i hög grad af behovet påkallad, funne ett stadgande af nyss angifvet innehåll vara fullt ändamålsenligt, och då beträffande andra klisorter dels importen säkerligen vore obetydlig dels motsvarande svårigheter vid tullbehandlingen icke yppats, hemställde kommittén i underdånighet, huruvida icke i samband med de ändringar och tillägg i tulltaxan, som af landtbruksakademiens förvaltningsutskotts utlåtande kunde föranledas, lämpligen borde till tulltaxerubriken »Kli, alla slag — fritt» fogas en så lydande anmärkning:

»*Anm.* Då utseendet af en kliartad vara af hvete eller råg icke gifver tillräcklig ledning för afgörande, huruvida densamma bör hänföras till kli eller till mjöl af spannmål, skall varans askhalt utrönas. Visar sig därvid, att askan af varans torrsubstans utgör minst 4,1 procent af torrsubstansens vikt, skall varan förtullas som kli, i annat fall som mjöl.»

Departements-
chefen.

Det mål, man i afseende å tullbehandlingen af sådana förmalningsprodukter af majs, som med den härutinnan verkställda utredningen åsyftas, bör eftersträfvä, är gifvetvis ordnande af tullagstiftningen i dessa delar på sådant sätt, att de hithörande produkter, hvilka för jordbruket äga betydelse såsom kreatursfoder, må kunna tullfritt till riket införas, utan att de intressen, som man genom den nuvarande tullen å majs mjöl velat skydda, därigenom åsidosättas.

Det af tulltaxekommittén, efter verkställd noggrann utredning i ärendet, i sådant afseende framställda förslag synes mig innefatta en lycklig lösning af den föreliggande frågan och böra läggas till grund för förändrade bestämmelser i ämnet.

Hvad särskildt beträffar den af kommittén för dess förslag uppställda förutsättningen, att bestämmelser blifva meddelade, betryggande för afsättningen af den inhemska potatisen för stärkelsefabrikationen, torde den i sådant syfte nyligen utfärdade förordningen angående särskild skatt å majs, använd vid tillverkning af stärkelse, därutinnan få anses tillfyllestgörande.

Den af tulltaxekommittén — för afhjälpande af den osäkerhet och ojämnhet, som, enligt hvad kommittén erinrat, äger rum vid tullbehandling af kliartade varor af hvete eller råg — föreslagna bestämmelsen

synes mig ock välbetänt; och tillstyrker jag därför, att densamma måtte i tulltaxan införas.

I § 9 mom. 1 tulltaxeunderrättelserna är stadgadt, bland annat, att vid utförsel sjöledes från stapelstad af choklad, alla slag, tillverkad inom landet af utländskt råämne, restitution af tullmedlen beviljas till belopp af 5 öre per kilogram.

*Ändring af §
9 mom. 1 tull-
taxeunderrät-
telserna.*

Med erinran om berörda förhållande hemställdes i den skrifvelse af den 28 februari 1906, hvarmed till chefen för finansdepartementet öfverlämnades inom departementets kontroll- och justeringsbyrå utarbetadt förslag till förordning angående restitution af erlagd sockerskatt eller befrielse från sådan skatt för socker, som användts vid tillverkning af exportvaror — hvilket förslag den 27 nästlidne mars af mig inför Eders Kungl. Maj:t anmälades — att då beloppet af den sålunda medgifna restitutionen bestämts uteslutande med hänsyn till tullsatsen å kakao-bönor, men det syntes icke böra vara tillverkare af choklad förmenadt att, liksom tillverkare af andra varor, därtill socker användts, vid export erhålla restitution ej allenast — på sätt nyssnämnda förslag afsåge — af skatten för det för tillverkningen använda sockret utan äfven, därest utländskt socker för ändamålet användts, af den därför erlagda tullen, omförmälda i 9 § 1 mom. tulltaxeunderrättelserna förekommande bestämmelser måtte upphävas.

Då den sålunda föreslagna åtgärden, hvilken skulle komma att innebära, att § 9 mom. 5 tulltaxeunderrättelserna skulle erhålla tillämpning jämväl å nu ifrågavarande vara, synes riktig och lämplig, finner jag mig böra biträda äfven det sålunda framställda förslaget.»

Hvad angår förslaget om tullfrihet för ostronyngel och ungostron af viss storlek — hvilket förslag är afsedt att bereda möjlighet till en inhemsk ostronodling — har utskottet funnit goda skäl föreligga för beviljande af den ifrågasatta tullfriheten, dock med viss inskränkning beträffande storleken af sådant ostronyngel och ungostron, hvarför tullfrihet skulle få åtnjutas. Inom utskottet har nämligen blifvit upplyst, att i handeln förekomma ätbara ostron, hvilka hålla mellan 5 och 6 centimeter i minsta diameter eller bredd. På sätt i statsrådsprotokollet omförmäles, lägger gällande fiskeristadga, ehuru väl fångst af ostron, understigande 6 centimeter i minsta diameter eller bredd, är förbjuden, intet hinder i vägen för handel med dylika ostron, såvidt de äro på lofligt sätt förvärfvade, exempelvis införda från ut-

Utskottet.

landet. Under sådant förhållande torde försiktigheten bjuda att sätta minimistorleken något lägre än hvad Kungl. Maj:t föreslagit, eller till 5 centimeter i minsta diameter eller bredd. Härigenom torde ingalunda det med propositionen afsedda syftet äfventyras. Mot det i propositionen föreslagna villkor för tullfriheten finner utskottet icke något att erinra.

De af Kungl. Maj:t föreslagna ändringarna i tulltaxans bestämmelser rörande kreatursfoder, oljekakor och kli synas utskottet innefatta en tillfredsställande lösning af frågan om tullbehandlingen af åtskilliga, först på senare tider i marknaden förekommande foderämnen äfvensom af kliartade varor. Förslagen äro, såsom af motiveringen framgår, grundade på en särdeles omsorgsfull, af sakkunniga verkställd utredning och jämväl biträdda af tulltaxekommittén. Någon olägenhet af den föreslagna tullfriheten för oljekakor, hopprässade af sammalet majsmjöl, torde icke vara att befara, sedan Riksdagen numera beslutit en särskild skatt å majs, använd vid tillverkning af stärkelse.

Mot den föreslagna ändringen af § 9 mom. 1 tulltaxeunderrättelserna, hvilken i viss mån sammanhänger med den nyligen beslutade förordningen angående restitution af erlagd sockerskatt m. m., har utskottet icke funnit något att erinra.

På grund af hvad sålunda anförts hemställer bevillningsutskottet,

att Riksdagen, i anledning af Kungl. Maj:ts förvarande proposition, n:o 153, måtte besluta,

dels att rubriken n:o 505 i nu gällande tulltaxa skall, med en därtill fogad anmärkning, erhålla följande lydelse:

Ostron, kärleus vikt inberäknad 1 kilogram
15 öre.

Anm. Ostronyngel och ungostron, som i minsta diameter eller bredd icke hålla 5 cm., må tullfritt införas, därest vid införseln företes af vederbörande fiskeriintendent utfärdadt intyg därom, att desamma äro afsedda att användas uteslutande för odlingsändamål.

dels att tulltaxans rubriker n:r 330 och 496 skola, den förstnämnda med en därtill fogad anmärkning, erhålla följande förändrade lydelse:

330. *Kreatursfoder*, ej specificerad, såsom draf och drank, glutenfoder, majskakmjöl och majs-groddmjöl, äfven med inblandning af animaliska ämnen fritt

Ann. Till denna rubrik hänföres mjölformiga produkter af majs, för såvidt de hålla minst 20 procent protein.

496. *Oljekakor*, äfvensom kakor, hopprässade af sammalet majs mjöl fria.
dels, att till tulltaxerubriken n:o 202: *Kli*, alla slag fritt.
 skall fogas en så lydande anmärkning:

Ann. Då utseendet af en kliartad vara af hvete eller råg icke gifver tillräcklig ledning för afgörande, huruvida densamma bör hänföras till kli eller till mjöl af spannmål, skall varans askhalt utrönas. Visar sig därvid, att askan af varans torrsubstans utgör minst 4,1 procent af torrsubstansens vikt, skall varan förtullas som kli, i annat fall som mjöl.

dels slutligen, att den i § 9 mom. 1 af gällande tulltaxeunderrättelser förekommande bestämmelsen angående restitution i visst fall af tullmedlen för choklad, som ur riket utföres, skall ur momentet utgå.

Stockholm den 5 maj 1908.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

af herr *Åkerberg*, som inom utskottet yrkat, att rubriken n:o 496 skulle hafva följande lydelse:

496. *Oljekakor*, äfvensom kakor, hopprässade af sammalet majs-mjöl, för såvidt de uppfylla bestämmelserna i den till rubriken n:o 330 fogade anmärkningen;

samt af herr friherre *Klingspor*, som instämt med herr *Åkerberg*.